KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

YÜKSEK DÜZEY PROGRAMLAMA DERSİ PROJE ÖDEVİ RAPORU

Bengüsu DUMAN 202113171027

Seçilen Veri Seti:

Digit Recognizer: https://www.kaggle.com/competitions/digit-

recognizer/data

Görüntü İşleme ve Sınıflandırma Modeli

1. Proje Tanımı

Bu proje, MNIST veri seti kullanılarak el yazısı rakamların sınıflandırılması amacıyla bir derin öğrenme modeli geliştirilmesini kapsamaktadır. Bu proje, derin öğrenme algoritmalarını pratikte uygulayarak görüntü sınıflandırma problemlerini çözmeyi hedeflemektedir. Bu çalışma, veri setindeki el yazısı rakamların sınıflandırılması için bir Convolutional Neural Network (CNN) modeli geliştirmiştir. Hedef, yüksek doğruluk oranlarına ulaşmak ve bu süreçte kullanılan yöntemlerin anlaşılabilir bir analizini sunmaktır.

2. Kullanılan Veri Seti

MNIST veri seti, 28x28 piksel boyutlarında toplamda 70.000 el yazısı rakamı içermektedir. Veri seti, aşağıdaki gibi iki alt gruba ayrılmıştır:

• Eğitim veri seti: 60.000 örnek

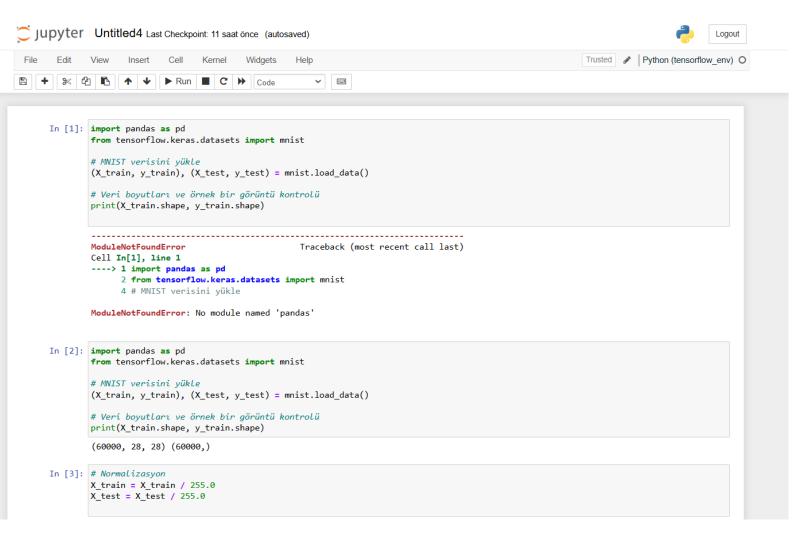
Test veri seti: 10.000 örnek

3. Yöntem ve Modeller

Proje kapsamında kullanılan yöntemler ve modeller:

- **Veri Ön İşleme:** Görüntülerin normalize edilmesi ve uygun şekle dönüştürülmesi sağlanmıştır.
- Model: Bir derin öğrenme modeli (ör. Convolutional Neural Network - CNN) TensorFlow ve Keras kütüphaneleri kullanılarak geliştirilmiştir.
- **Eğitim ve Değerlendirme:** Modelin doğruluk oranını artırmak için Adam optimizasyon algoritması kullanılmış ve çapraz entropi kaybı fonksiyonu ile değerlendirme yapılmıştır.

4. Görseller Proje kapsamında elde edilen çıktılar aşağıda detaylı bir şekilde verilmiştir:

Model: "sequential"

Layer (type)	Output Shape	Param #
conv2d (Conv2D)	(None, 26, 26, 32)	320
max_pooling2d (MaxPooling2D)	(None, 13, 13, 32)	0
conv2d_1 (Conv2D)	(None, 11, 11, 64)	18,496
max_pooling2d_1 (MaxPooling2D)	(None, 5, 5, 64)	0
conv2d_2 (Conv2D)	(None, 3, 3, 64)	36,928
flatten (Flatten)	(None, 576)	0
dense (Dense)	(None, 64)	36,928
dropout (Dropout)	(None, 64)	0
dense_1 (Dense)	(None, 10)	650

Total params: 93,322 (364.54 KB)
Trainable params: 93,322 (364.54 KB)

dense (Dense)	(None, 64)	36,928
dropout (Dropout)	(None, 64)	0
dense_1 (Dense)	(None, 10)	650

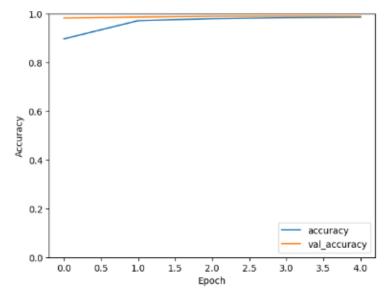
```
Total params: 93,322 (364.54 KB)
Trainable params: 93,322 (364.54 KB)
```

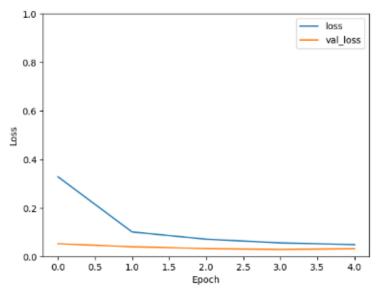
```
Non-trainable params: 0 (0.00 B)
In [6]: model.compile(optimizer='adam', loss='categorical_crossentropy', metrics=['accuracy'])
        history = model.fit(X_train, y_train, epochs=5, batch_size=64, validation_data=(X_test, y_test))
        # Modeli değerlendir
        test_loss, test_acc = model.evaluate(X_test, y_test)
        print(f'Test accuracy: {test_acc}')
        Epoch 1/5
        938/938
                                      - 13s 12ms/step - accuracy: 0.7788 - loss: 0.6665 - val_accuracy: 0.9827 - val_loss: 0.0521
        Epoch 2/5
        938/938 -
                                      - 10s 11ms/step - accuracy: 0.9681 - loss: 0.1123 - val_accuracy: 0.9868 - val_loss: 0.0396
        Epoch 3/5
                                      - 10s 10ms/step - accuracy: 0.9798 - loss: 0.0729 - val_accuracy: 0.9905 - val_loss: 0.0321
        938/938 -
        Epoch 4/5
        938/938 -
                                     - 11s 12ms/step - accuracy: 0.9843 - loss: 0.0571 - val_accuracy: 0.9910 - val_loss: 0.0282
        Epoch 5/5
        938/938 -
                                      - 11s 11ms/step - accuracy: 0.9873 - loss: 0.0468 - val_accuracy: 0.9903 - val_loss: 0.0317
                                      - 2s 6ms/step - accuracy: 0.9872 - loss: 0.0413
        313/313
        Test accuracy: 0.9902999997138977
In [7]: import matplotlib.pyplot as plt
        # Eğitim doğruluğu ve kaybı
        plt.plot(history.history['accuracy'], label='accuracy')
plt.plot(history.history['val_accuracy'], label = 'val_accuracy')
```

```
plt.xlabel('Epoch')
plt.ylabel('Accuracy')
plt.ylim([0, 1])
plt.legend(loc='lower right')
plt.show()
# Eğitim kaybı
plt.plot(history.history['loss'], label='loss')
plt.plot(history.history['val_loss'], label = 'val_loss')
plt.xlabel('Epoch')
plt.ylabel('Loss')
plt.ylim([0, 1])
plt.legend(loc='upper right')
plt.show()
```

```
plt.plot(history.history['accuracy'], label='accuracy')
plt.plot(history.history['val_accuracy'], label = 'val_accuracy')
plt.xlabel('Epoch')
plt.ylabel('Accuracy')
plt.ylim([0, 1])
plt.legend(loc='lower right')
plt.show()

# Egitim kaybi
plt.plot(history.history['loss'], label='loss')
plt.plot(history.history['val_loss'], label = 'val_loss')
plt.xlabel('Epoch')
plt.ylabel('Loss')
plt.ylim([0, 1])
plt.legend(loc='upper right')
plt.show()
```

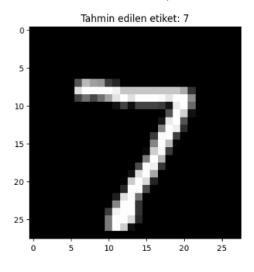


```
In [8]: # Modeli kaydet
         model.save('digit_recognizer_model.h5')
          # Modeli yükle
          from tensorflow.keras.models import load_model
          loaded_model = load_model('digit_recognizer_model.h5')
          WARNING:absl:You are saving your model as an HDF5 file via `model.save()` or `keras.saving.save_model(model)`. This file format
          is considered legacy. We recommend using instead the native Keras format, e.g. `model.save('my_model.keras')` or `keras.saving.
          save_model(model, 'my_model.keras')`.
          WARNING:absl:Compiled the loaded model, but the compiled metrics have yet to be built. `model.compile_metrics` will be empty un
          til you train or evaluate the model.
 In [9]: model.save('my_model.keras')
In [13]: import tensorflow as tf
In [16]: # Test verisini yükleyin (veya kendi test verinizi kullanın)
(x_train, y_train), (x_test, y_test) = tf.keras.datasets.mnist.load_data()
          # Test verisini normalize edin
          x_test = x_test / 255.0
          # Model ile tahminler yapın
          predictions = model.predict(x_test)
          # İlk birkaç tahmini yazdırın
          print("Tahminler (ilk 5):", predictions[:5])
          # Gerçek etiketlerle tahminlerinizi karşılaştırın
          predicted_labels = np.argmax(predictions, axis=1)
          print("Tahmin edilen etiketler (ilk 5):", predicted_labels[:5])
          print("Gerçek etiketler (ilk 5):", y_test[:5])
          313/313 -
                                      - 1s 3ms/step
          Tahminler (ilk 5): [[7.0390274e-14 3.4964919e-12 9.7015045e-09 4.6279292e-09 1.4220536e-12
           1.7313381e-12 6.6532601e-16 1.0000000e+00 2.0101290e-10 8.4683170e-111
           [2.1613113e-07 5.0579295e-08 9.9999344e-01 5.7275059e-08 1.4997211e-06
            4.3989901e-09 4.5596466e-06 2.2983125e-08 1.5137678e-07 4.1438167e-10]
           [1.8917438e-08 9.9999273e-01 5.8990306e-08 1.4651229e-08 3.6509064e-06
            1.6451342e-08 5.3806565e-07 3.6065643e-07 4.8393065e-07 2.1034946e-06]
           [9.9994421e-01 1.3730224e-07 1.5756591e-07 4.5166903e-08 2.5499142e-07
            2.2550392e-07 4.6897825e-05 1.0530587e-06 1.1573288e-06 5.7924976e-06]
           [2.3891359e-11 5.7879052e-10 2.0235525e-12 8.1659636e-13 9.9964154e-01
            1.7277037e-11 8.0322315e-10 9.3488355e-09 1.0029219e-09 3.5840590e-04]]
          Tahmin edilen etiketler (ilk 5): [7 2 1 0 4]
          Gerçek etiketler (ilk 5): [7 2 1 0 4]
```

```
In [15]: import numpy as np
In [17]: import matplotlib.pyplot as plt
                  # Test verisinden rastgele bir örnek seçin
sample_index = 0 # Örneğin 0. resmi seçin
image = x_test[sample_index]
                  # Modelin tahminini alın
prediction = model.predict(np.expand_dims(image, axis=0))
predicted_label = np.argmax(prediction)
                  # Görüntüyü ve tahmin edilen sonucu gösterin
plt.imshow(image, cmap='gray')
plt.title(f"Tahmin edilen etiket: {predicted_label}")
plt.show()
```

1/1 -— **0s** 57ms/step


```
In [18]: # Eğitim sırasında loss ve accuracy değerlerini görselleştirme
                      history = model.fit(x_train, y_train, epochs=10)
                      # Eğitim kaybı ve doğruluğu grafiği
                      plt.plot(history.history['accuracy'], label='Doğruluk')
plt.plot(history.history['loss'], label='Kayıp')
                      plt.title('Eğitim Sonuçları')
                      plt.xlabel('Epoch')
plt.ylabel('Değer')
                      plt.legend()
                      plt.show()
                      Epoch 1/10
                      ValueError
                                                                                                                          Traceback (most recent call last)
                      Cell In[18], line 2
                                     1 # Eğitim sırasında loss ve accuracy değerlerini görselleştirme
                       ----> 2 history = model.fit(x_train, y_train, epochs=10)
                                     4 # Eğitim kaybı ve doğruluğu grafiği
                                    5 plt.plot(history.history['accuracy'], label='Doğruluk')
                      File \ {\it a} Local Programs Python Python 311 Lib site-packages keras src utils traceback\_utils.py: 122, in filter\_traceback. <1 to the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the program of the pro
                                                            ndler(*args, **kwargs)
                                                  filtered_tb = _process_traceback_frames(e.__traceback__)
# To get the full stack trace, call:
# `keras.config.disable_traceback_filtering()`
                                119
                                120
                       --> 122
                                                  raise e.with_traceback(filtered_tb) from None
                               123 finally:
                               124
                                                 del filtered_tb
                      File ~\AppData\Local\Programs\Python\Python311\Lib\site-packages\keras\src\backend\tensorflow\nn.py:623, in categorical_crossen
                       tropy(target, output, from_logits, axis)
617 raise ValueError(
                                                             "Arguments `target` and `output` must be at least rank 1. "
"Received: "
                                619
                                                             f"target.shape={target.shape}, output.shape={output.shape}"
                                620
                                622 if len(target.shape) != len(output.shape):
                                              raise ValueError(
   "Arguments `target` and `output` must have the same rank "
   "(ndim). Received: "
                       --> 623
                                624
                                625
                                                             f"target.shape={target.shape}, output.shape={output.shape}"
                                626
                                627
                                628 for e1, e2 in zip(target.shape, output.shape):
629 if e1 is not None and e2 is not None and e1 != e2:
                      ValueError: Arguments `target` and `output` must have the same rank (ndim). Received: target.shape=(32.). output.shape=(32. 10)
```

```
In [19]: from tensorflow.keras.utils import to_categorical
         # Hedef etiketleri one-hot encoded formata dönüştürün
         y_train = to_categorical(y_train, 10)
         y_test = to_categorical(y_test, 10)
         # Modeli eğitin
         history = model.fit(x_train, y_train, epochs=10)
         Epoch 1/10
         1875/1875
                                       - 14s 7ms/step - accuracy: 0.9439 - loss: 3.6533
         Epoch 2/10
         1875/1875

    16s 8ms/step - accuracy: 0.9504 - loss: 0.1924

         Epoch 3/10
         1875/1875

    15s 8ms/step - accuracy: 0.9632 - loss: 0.1620

         Epoch 4/10
         1875/1875
                                        - 15s 8ms/step - accuracy: 0.9667 - loss: 0.1324
         Epoch 5/10
         1875/1875

    15s 8ms/step - accuracy: 0.9740 - loss: 0.0962

         Epoch 6/10
                                        - 15s 8ms/step - accuracy: 0.9757 - loss: 0.0915
         1875/1875
         Epoch 7/10
         1875/1875

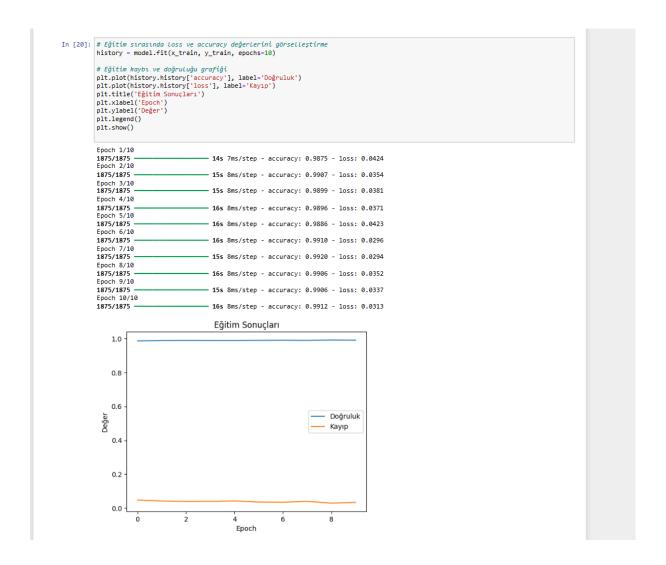
    16s 8ms/step - accuracy: 0.9810 - loss: 0.0691

         Epoch 8/10
         1875/1875
                                        - 15s 8ms/step - accuracy: 0.9853 - loss: 0.0501
         Epoch 9/10
         1875/1875

    16s 9ms/step - accuracy: 0.9861 - loss: 0.0538

         Epoch 10/10
         1875/1875

    15s 8ms/step - accuracy: 0.9875 - loss: 0.0447
```


5. Model Eğitim Süreci

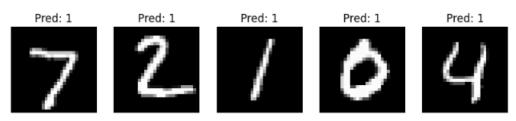
Aodelin her bir epoch'ta doğruluk ve kayıp oranını göstermektedir: ![Eğitim Kaybı ve Doğruluk Grafiği](Ekran görüntüsü 2024-11-30 012054.png)

Grafik analizine göre, modelin doğruluk oranı her bir epoch'ta artarak %99.12 seviyesine ulaşmıştır.

```
In [21]: # NumPy modülünü yükleyin
            import numpy as np
            # TensorFlow modülünü yükleyin import tensorflow as tf
            # MNIST verisini yükleyin
            (x_train, y_train), (x_test, y_test) = tf.keras.datasets.mnist.load_data()
            # Test verisini normalize edin
            x_{test} = x_{test} / 255.0
            # Model ile tahminler yapın
            predictions = model.predict(x test)
            # İlk birkaç tahmini yazdırın
print("Tahminler (ilk 5):", predictions[:5])
            # Gerçek etiketlerle tahminlerinizi karşılaştırın
            predicted_labels = np.argmax(predictions, axis=1)
print("Tahmin edilen etiketler (ilk 5):", predicted_labels[:5])
print("Gerçek etiketler (ilk 5):", y_test[:5])
            313/313 -
                                          ---- 1s 3ms/step
            Tahminler (ilk 5): [[0.08164188 0.19865789 0.06898662 0.05640945 0.07903112 0.07904824 0.07240544 0.11469153 0.12743542 0.12169246]
             [0.08409397 0.19710198 0.06812361 0.05647365 0.07686537 0.08321755
             0.07281068 0.112318 0.12864658 0.12034869]
[0.08444851 0.19835475 0.06818308 0.05626702 0.07667115 0.08214736
               0.07217737 0.11411484 0.12656394 0.12107199]
             [0.08366377 0.19638483 0.06799714 0.05662762 0.07767284 0.08302645 0.07269501 0.11305764 0.12744729 0.12142742]
             [0.08293875 0.19729349 0.06856074 0.05697278 0.07624344 0.0834091
            0.0715885 0.11455982 0.12700336 0.12143001]]
Tahmin edilen etiketler (ilk 5): [1 1 1 1 1]
            Gerçek etiketler (ilk 5): [7 2 1 0 4]
In [22]: import matplotlib.pyplot as plt
            import numpy as np
            # İlk 5 tahminin görselini göster
            predictions = model.predict(x_test[:5])
            predicted_labels = np.argmax(predictions, axis=1)
            plt.figure(figsize=(10, 5))
            for i in range(5):
plt.subplot(1, 5, i+1)
                 plt.imshow(x_test[i], cmap='gray')
plt.title(f"Pred: {predicted_labels[i]}")
                 plt.axis('off')
            plt.show()
            1/1 -
                                          - 0s 50ms/step
                    Pred: 1
                                              Pred: 1
                                                                         Pred: 1
```

```
plt.title(f"Pred: {predicted_labels[i]}")
plt.axis('off')
plt.show()
```

1/1 ---- 0s 50ms/step

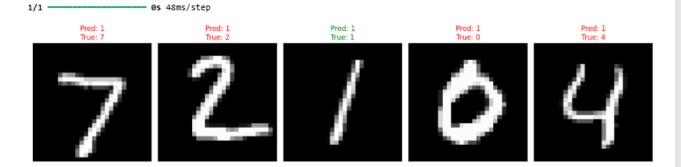
```
Im [23]: import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

# ilk 5 tahminin görselini göster
predictions = model.predict(x_test[:5])
predicted_labels = np.argmax(predictions, axis=1)

# Gerçek etiketler
true_labels = y_test[:5]

plt.figure(figsize=(15, 7))
for i in range(5):
    plt.subplot(1, 5, i+1)
    plt.imshow(x_test[i], cmap='gray')
    predicted_label = predicted_labels[i]
    true_label = true_labels[i]

# Renkli yazı ile tahminin doğruluğunu göster
    color = 'green' if predicted_label == true_label else 'red'
    plt.title(f"Pred: {predicted_label}\nTrue: {true_label}", color=color)
    plt.axis('off')
plt.tight_layout()
plt.show()
```



```
predictions = model.predict(x_test[:5])
            predicted_labels = np.argmax(predictions, axis=1)
            # Gerçek etiketler
            true_labels = y_test[:5]
            # Şık ve renkli görseller için yeni ayar
            plt.figure(figsize=(15, 7))
for i in range(5):
                plt.subplot(1, 5, i+1)
                 # Sayıyı gradyan renk paletiyle görselleştir
plt.imshow(x_test[i], cmap='coolwarm') # 'coolwarm' farklı renk tonları için iyi bir seçenek
predicted_label = predicted_labels[i]
                  true_label = true_labels[i]
                 # Başlıkları daha dikkat çekici hale getirelim
color = 'green' if predicted_label == true_label else 'red'
plt.title(f"Pred: {predicted_label}\nTrue: {true_label}", color=color, fontsize=14, weight='bold')
                 # Çerçeve ekleyelim ve başlıkları etiketli hale getirelim plt.gca().add_patch(plt.Rectangle((0, 0), 28, 28, linewidth=3, edgecolor=color, facecolor='none'))
                 # Sayıları gösterirken daha net yapalım
plt.axis('off')
            # Görselleştirmeyi sıkıştıralım
            plt.tight_layout()
            plt.show()
            1/1 -

    0s 58ms/step

                                                                                                    Pred: 1
True: 1
                          Pred: 1
True: 7
                                                               Pred: 1
True: 2
                                                                                                                                         Pred: 1
True: 0
                                                                                                                                                                              Pred: 1
True: 4
In [ ]:
```

In [24]: import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

In [ ]:

İlk 5 tahminin görselini göster

```
Downloading cycle-9.12.1-09311-09311-win_amd64.whl (219 kB)
Downloading fortcols-4.95.8-0p311-09311-win_amd64.whl (2.2 kB)
Downloading fortcols-4.95.8-0p311-09311-win_amd64.whl (2.2 kB)
Downloading kiwisolver-1.4.7-cp311-cp311-win_amd64.whl (2.2 kB)
Downloading pillow-11.0.6-cp311-cp311-win_amd64.whl (2.6 kB)
Downloading pyparsing-3.2.8-py3-none-any.whl (166 kB)
Downloading pyparsing-3.2.8-py3-none-any.whl (166 kB)
Downloading pyparsing-3.2.8-py3-none-any.whl (166 kB)
Downloading pyparsing-3.2.8-py3-none-any.whl (166 kB)
Successfully installed contourpy-1.3.1 cycler-0.12.1 fonttools-4.55.0 kiwisolver-1.4.7 matplotlib-3.9.2 pillow-11.8.0 pyparsing-3.2.8

ClVbers/bengus-import matplotlib.pyplot as plt
'import' is not recognized as an internal or external command,
operable program or batch file.
ClVbers/bengus-pis install pandas
Collecting pandas-2.2.3-cp311-cp311-win_amd64.whl.metadata (19 kB)
Requirement already satisfied: numpy=1.32.2 in c:\users/bengu/appdata\local\programs\python\python311\lib\site-packages (from pandas)
Downloading pandas-2.2.3-cp311-cp311-win_amd64.whl.metadata (22 kB)
Collecting pytz=202.0.2-py2.py3-none-any.whl.metadata (22 kB)
Collecting totala-2022.7 (from pandas)
Downloading pytz=2022.7-py2.py3-none-any.whl.metadata (1.4 kB)
Requirement already satisfied: six=1.5 in c:\users/bengu/appdata\local\programs\python\python311\lib\site-packages (from python-dateutil>=2.8.2->pandas) (1.0 kB)
Downloading pytz=2022.7-py2.py3-none-any.whl.metadata (1.4 kB)
Downloading pytz-2022.7-py2.py3-none-any.whl.metadata (1.4 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading pytz-2022.2-py2.py3-none-any.whl (588 kB)
Downloading scipy-1.14.1-cp311-win_amd64.whl.metadata (
```

Yüklenen gerekli kütüphaneler.

6. Test Veri Seti Üzerinde Tahminler

Modelin test veri seti üzerindeki performansı görselleştirilmiş ve bazı örneklerin gerçek ve tahmin edilen etiketleri karşılaştırılmıştır:

Yukarıdaki görselde:

• Yeşil Başlık: Doğru sınıflandırılmış örnekler

Kırmızı Başlık: Yanlış sınıflandırılmış örnekler

7. Sonuç ve Değerlendirme

Model, MNIST veri seti üzerinde %99'un üzerinde bir doğruluk oranına ulaşmıştır. Bu sonuç, modelin el yazısı rakamlarının sınıflandırılması konusunda yüksek bir başarıya sahip olduğunu göstermektedir. Ancak, aşağıdaki geliştirme önerileri gelecekteki projeler için dikkate alınabilir:

- Daha karmaşık modellerin kullanılması (ör. transfer öğrenme).
- Veri artırma tekniklerinin uygulanması (ör. görüntü döndürme, ölçeklendirme).
- Farklı veri setleri üzerinde modelin performansının test edilmesi.

Model %99.12 doğruluk oranına ulaşmıştır. Gelecek çalışmalarda transfer öğrenme ve veri artırma tekniklerinin eklenmesiyle daha geniş veri setleri üzerinde performans artırılabilir.

7. Kaynaklar

- MNIST Veri Seti: MNIST Dataset
- · TensorFlow ve Keras dokümantasyonu
- Python kütüphaneleri: Numpy, Matplotlib